

Warszawa, 23 kwietnia 2026 r.
KL/289/75/ET/2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku ze skierowaniem do Sejmu Projektu ustawy o systemach sztucznej inteligencji (nr druku 2443), Konfederacja Lewiatan, w załączeniu przesyła stanowisko w rzeczonyj sprawie.

Z poważaniem

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik: Propozycje poprawek Konfederacji Lewiatan do Projektu ustawy o systemach sztucznej inteligencji (nr druku 2443)

member of

BUSINESSatOECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Propozycje poprawek Konfederacji Lewiatan do Projektu ustawy o systemach sztucznej inteligencji (nr druku 2443)

1. Art 3 ust. 2 – Zakres przedmiotowy ustawy

Uwaga:

Postulujemy o usunięcie całego art 3 ust. 2 Projektu.

Proponowane brzmienie:

~~3.2. O ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej, przepisy w zakresie systemów sztucznej inteligencji mają zastosowanie również do modeli sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia.~~

Alternatywnie, jeśli usunięcie nie jest możliwe, prosimy o doprecyzowanie przepisu w następujący sposób:

~~3.2. O ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej, przepisy w zakresie systemów sztucznej inteligencji mają zastosowanie również do modeli sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia.~~ **Przepisy ustawy stosuje się do modeli sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia w zakresie wynikającym z Rozporządzenia 2024/1689.**

Uzasadnienie:

Obecne brzmienie art. 3 ust. 2 Projektu, odnoszące się do modeli AI ogólnego przeznaczenia (GPAI) jest nieprecyzyjne i może prowadzić do nadregulacji na poziomie krajowym.

Artykuł 88 Rozporządzenia 2024/1689 przyznaje Komisji Europejskiej wyłączne uprawnienia do nadzorowania i egzekwowania przepisów dotyczących GPAI. Komisja natomiast powierzyła to zadanie Urzędowi ds. AI (art. 88 ust. 1 w zw. z art. 64 Aktu). Obecne brzmienie art. 3 ust. 2 Projektu może błędnie sugerować, że organy krajowe przejmują tę wyłączną kompetencję.

Brak zmiany art. 3 ust. 2 Projektu może zatem doprowadzić do sytuacji, w której polski organ wejdzie w spór z unijnym Urzędem ds. AI, co podważy pozycję Polski jako przewidywalnego środowiska regulacyjnego.

Co więcej, literalne brzmienie art. 3 ust. 2 Projektu sugeruje, że przepisy ustawy o systemach sztucznej inteligencji miałyby zastosowanie zarówno do systemów AI, jak i do modeli GPAI,

member of

BUSINESS@OECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

co prowadzi do kumulacji wymogów dla GPAI i jest sprzeczne z intencją unijnego prawodawcy.

Usunięcie artykułu lub jego doprecyzowanie poprzez odesłanie do Aktu w sprawie sztucznej inteligencji w zakresie w jakim odnosi się do modeli GPAI stanowi minimum dla zagwarantowania pewności obrotu gospodarczego i zapobiegania przyszłym sporom prawnym.

2. Art. 6 pkt 2 – Zadania Komisji w zakresie rynku wewnętrznego Unii Europejskiej

Uwaga:

Postulujemy o wykreślenie pkt. 2.

Uzasadnienie:

Wśród zadań Komisji w projekcie wskazano „podejmowanie działań służących prawidłowemu funkcjonowaniu rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, o którym mowa w art. 26 ust. 2 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w zakresie określonym w art. 1 i art. 2 rozporządzenia 2024/1689”. Tego rodzaju kompetencja nie ma swojego źródła w AI Act i może być rozumiana jako samodzielne i bardzo szerokie uprawnienie do podejmowania działań niewymienionych wprost zarówno w rozporządzeniu, jak i w projekcie ustawy. Jednocześnie, odwołanie do art. 26 ust. 2 TFUE prowadzi do niespójności, gdyż zgodnie z art. 26 ust. 1 TFUE to Unii Europejskiej przysługują kompetencje do przyjmowania środków służących ustanowieniu i zapewnieniu funkcjonowania rynku wewnętrznego. Tymczasem cel ten jest już skonkretyzowany w AI Act i nie wymaga przyznawania dodatkowych uprawnień, obok przepisów rozporządzenia, organom krajowym, takim jak Komisja.

3. Art. 17 ust. 1 - Ochrona tajemnic prawnie chronionych w kontekście publikacji w BIP opinii indywidualnych i wyjaśnień

Propozycja poprawki:

W art. 17 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

1a. Przed udostępnieniem opinii indywidualnej albo wyjaśnienia Komisja może, w razie potrzeby, zwrócić się do podmiotu, który przekazał dane zawierające tajemnice prawnie chronione, w tym tajemnice przedsiębiorstwa, o zajęcie stanowiska w zakresie danych podlegających usunięciu.

Uzasadnienie:

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Przepis wymaga usunięcia przez Komisję danych zawierających tajemnice prawnie chronione, w tym tajemnice przedsiębiorstwa, przed publikacją w BIP opinii indywidualnych i wyjaśnień, o których mowa w art. 8–16 projektu. W tym kontekście samodzielne badanie przez Komisję zakresu tajemnic ustawowo chronionych, bez konsultacji z podmiotami, które je zastrzegły, rodzi ryzyko błędu lub przeoczenia – a w konsekwencji incydentalnego opublikowania danych, które bezpośrednio lub pośrednio będą wskazywać na tajemnice prawnie chronione, w tym szczególnie tajemnicę przedsiębiorstwa. Aby uniknąć tego ryzyka, a także w celu zachowania spójności z art. 78 AI Act, Komisja powinna móc konsultować się z dysponentem tajemnicy przed zarządzeniem publikacji.

4. Art. 30 ust. 1 - Rozgraniczenie podstaw odwołania Przewodniczącego Komisji i wygaśnięcia jego funkcji

Propozycja poprawki:

1) w art. 29:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kadencja Przewodniczącego Komisji wygasa przed upływem terminu, na jaki został powołany, w przypadku:

- 1) śmierci;**
- 2) rezygnacji ze stanowiska;**
- 3) prawomocnego skazania za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;**
- 4) orzeczenia zakazu zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwa;**
- 5) pozbawienia praw publicznych;**
- 6) utraty obywatelstwa polskiego.”**

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Wygaśnięcie kadencji Przewodniczącego Komisji stwierdza Marszałek Sejmu w drodze postanowienia.”;

2) w art. 30 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 30. 1. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej za zgodą Senatu Rzeczypospolitej Polskiej odwołuje Przewodniczącego Komisji przed upływem kadencji w przypadku:

- 1) naruszenia przez Przewodniczącego Komisji przepisów art. 35 lub art. 36;**
- 2) utraty zdolności do pełnienia powierzonych obowiązków na skutek długotrwałej choroby trwającej dłużej niż trzy miesiące.”**

Uzasadnienie:

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Z przyczyn praktycznych Sejm, za zgodą Senatu, nie powinien odwoływać Przewodniczącego Komisji w przypadkach obiektywnych lub potwierdzonych urzędowo, w tym w razie rezygnacji, prawomocnego skazania lub orzeczenia środka karnego czy utraty obywatelstwa – analogicznie, jak w przypadku wygaśnięcia członkostwa w Radzie (art. 45 ust. 4). W takich okolicznościach angażowanie obu izb parlamentu jest zbędne, a wygaśnięcie stanowiska powinien stwierdzać np. Marszałek Sejmu w formie postanowienia.

5. Art. 42 ust. 1 - Przetwarzanie informacji stanowiących tajemnice prawnie chronione

Uwaga:

Propozycja poprawki: w art. 42 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

1a. W razie wątpliwości co do zakresu informacji stanowiących tajemnice prawnie chronione, w tym tajemnice przedsiębiorstwa, Komisja może zwrócić się do podmiotu, który przekazał te informacje, o zajęcie stanowiska w zakresie niezbędnym do zapewnienia ochrony tych informacji.

Uzasadnienie:

Podobnie, jak w innych przypadkach dostępu do tajemnic prawnie chronionych, w tym tajemnicy przedsiębiorcy, Komisja powinna w razie konieczności konsultować się z podmiotami, które je zastrzegły, celem minimalizacji ryzyka ich ujawnienia.

6. Art. 45 ust. 5 – Skład Rady

Propozycja poprawki:

Art. 45 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

5. Komisja powołuje członków Rady spośród kandydatów zgłoszonych przez podmioty, o których mowa w ust. 3, mając na względzie potrzebę zapewnienia pluralistycznego składu Rady, w tym poprzez udział w jej składzie przedstawicieli środowiska naukowego, organizacji pozarządowych oraz organizacji przedsiębiorców.

Uzasadnienie:

Przepisy dotyczące składu Rady nie przewidują obowiązku zapewnienia pluralizmu tego organu, podczas gdy zapewnienie różnych perspektyw zwiększy poziom niezależności Rady i poprawi skuteczność realizacji powierzonych jej zadań. Ten brak ma miejsce niezależnie od szerokiego katalogu podmiotów, które mogą zgłosić swoich kandydatów na członków Rady.

member of

BUSINESSatOECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Wobec tego zasadne byłoby doprecyzowanie tego przepisu o kryteria uwzględniające przedstawicieli nauki, organizacji pozarządowych i środowisk branżowych.

7. Art. 45 ust. 9 - Niespójność terminologiczna – wybór czy powołanie członka Rady

Propozycja poprawki:

9. W przypadku wygaśnięcia członkostwa albo odwołania członka Rady Komisja ~~wybiera~~ powołuje nowego członka Rady na okres pozostały do końca kadencji spośród pozostałych zgłoszonych kandydatów.

Uzasadnienie:

O ile w art. 45 ust. 5 posłużono się formułą „powołanie” na określenie sposobu kształtowania składu Rady przez Komisję, to w przypadku konieczności uzupełnienia składu Rady Komisja ma już dokonywać „wyboru” członka na pozostały okres kadencji. Należy uściślić tę terminologię i konsekwentnie stosować zwrot „powołanie”.

8. Art. 46 ust. 3 - Charakter opinii i stanowisk Rady

Art. 46 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

3. Rada wyraża opinię lub stanowisko, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, w terminie określonym przez Komisję. Opinie i stanowiska Rady nie są wiążące dla Komisji. W przypadku nieuwzględnienia, w całości albo w części, opinii lub stanowiska Rady Komisja przedstawia Radzie zwięzłe powody takiego rozstrzygnięcia.

Uzasadnienie:

W aktualnym brzmieniu projektu opinie i stanowiska Rady nie są wiążące dla Komisji. Utrzymując doradczy charakter Rady i niewiążący charakter jej opinii i stanowisk, z punktu widzenia zasady sprawności i rzetelności działania organów władzy Komisja powinna przynajmniej przedstawiać zwięzłe powody niezastosowania się do zdania Rady.

9. Art. 48 ust. 3 pkt 1 - Nieprawidłowe odesłanie

Uwaga:

W przepisie odwołano się do nieistniejącego art. 6 pkt 1 ustawy – Prawo przedsiębiorców.

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

10. Art. 49 ust. 4 - Przesłanki przeprowadzenia kontroli

Propozycja poprawki:

W art. 49 w ust. 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

4. Ze względu na uzasadnione podejrzenie wystąpienia lub też znaczące prawdopodobieństwo wystąpienia szkody dla życia, zdrowia, bezpieczeństwa lub praw podstawowych osób fizycznych wynikające z wprowadzenia do obrotu, oddania do użytku lub stosowania systemu, którego dotyczy kontrola, Komisja może wydać postanowienie o:

Uzasadnienie:

Jedną z przesłanek przeprowadzenia kontroli w siedzibie kontrolowanego lub bez zachowania domyślnego terminu zawiadomienia jest „podejrzenie [...] wystąpienia szkody dla życia, zdrowia, bezpieczeństwa lub praw podstawowych osób fizycznych wynikające z wprowadzenia do obrotu, oddania do użytku lub stosowania systemu, którego dotyczy kontrola, Komisja może wydać postanowienie”. Tymczasem, z punktu widzenia wyjątkowego charakteru takiej kontroli, kryterium to jest zbyt szerokie i powinno być zastąpione „uzasadnionym podejrzeniem”.

11. Art. 52 ust. 1 - Uprawnienia kontrolne i ochrona danych

Uwaga:

Proponujemy doprecyzowanie przepisu poprzez dodanie odniesienia do RODO oraz art. 78 ust. 2 AI Aktu, który wyraźnie ogranicza zakres danych możliwych do pozyskania przez organy kontrolne do tych, które są bezwzględnie konieczne do oceny ryzyka związanego z systemami AI i wykonywania uprawnień nadzorczych.

Proponowane brzmienie:

1. W celu ustalenia stanu faktycznego w toku kontroli, kontrolujący ma prawo do:

żądania udostępnienia związanych z przedmiotem kontroli materiałów, dokumentów, korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną, informatycznych nośników danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, innych urzędzeń zawierających dane informatyczne lub systemów informatycznych, w tym także zapewnienia dostępu do systemów informatycznych oraz chmury obliczeniowej będących własnością innego podmiotu zawierających dane

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

kontrolowanego związane z przedmiotem kontroli, w zakresie w jakim kontrolowany ma do nich dostęp, a dane są niezbędne do przeprowadzenia kontroli systemu sztucznej inteligencji zgodnie z art. 78 ust. 2 Rozporządzenia 2024/1689, tj. bezwzględnie konieczne do oceny ryzyka stwarzanego przez systemy AI. Udostępnienie danych powinno następować z poszanowaniem praw, w szczególności przy zapewnieniu ochrony danych osobowych osób, których dane mogą być przedmiotem kontroli, zgodnie z przepisami Rozporządzenia (UE) 2016/679, a także bez naruszenia tajemnic przedsiębiorstwa ani tajemnic zawodowych. Kontrolowany ma prawo zastrzec, w jakim zakresie kontrola naruszałaby ww. przepisy, a organ ma obowiązek powstrzymać się od kontroli w tym zakresie.

Uzasadnienie:

Uprawnienie kontrolujących do żądania dostępu do „chmury obliczeniowej będącej własnością innego podmiotu” (art. 52 ust. 1 pkt 1 projektu) jest sformułowane zbyt szeroko. Stwarza to istotne ryzyko naruszenia tajemnicy przedsiębiorstwa oraz praw podstawowych (w tym prawa do prywatności) klientów podmiotu kontrolowanego, którzy nie są stroną postępowania.

Obecne brzmienie art 52.1 pkt. 1 może sugerować, że inspektor mógłby żądać dostępu do treści klientów przechowywanych na kontach chmurowych. Pochwalamy potrzebę zapewnienia kontrolującym skutecznych narzędzi do weryfikacji, która nie zawsze jest możliwa na podstawie dokumentacji. Jednak obecne postanowienie, pozwalające na dostęp do chmury podmiotu trzeciego, narusza zasadę proporcjonalności i stwarza ogromne ryzyko prawne dla samego organu nadzoru. Organ może wejść w posiadanie danych nieobjętych kontrolą, w tym tajemnic handlowych i danych osobowych klientów kontrolowanego, co będzie stanowić podstawę do postępowań odszkodowawczych przeciwko Skarbowi Państwa. Na przykład, klienci korporacyjni i biznesowi zwykle przechowują w chmurze dane należące do ich własnych użytkowników końcowych i klientów, a zatem przymusowe udostępnienie danych może skutkować niewłaściwym ujawnieniem danych należących do podmiotów, które nie są przedmiotem kontroli lub nie są dla niej istotne.

Uzyskanie przez kontrolującego danych niezwiązanych z kontrolą, w tym danych osobowych klientów mogłoby zostać zakwestionowane jako działanie wykraczające poza dopuszczalny zakres kontroli wskazany w art. 78 ust. 2 samego AI Aktu.

Ponadto, przepis nie powinien być interpretowany jako wymagający ujawnienia danych przechowywanych przez dostawcę usług chmurowych. Dostawcy usług chmurowych nie mają wglądu w treści przechowywane w imieniu swoich klientów i nie jest możliwe

member of

BUSINESS@OECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

określenie np. jakie pisma, dokumenty lub inne informacje mogą być przechowywane przez klienta i czy są one istotne dla kontroli. Treści klientów są szyfrowane przez klientów w związku z czym dostawca usług nie ma możliwości zapoznania się z ich treścią. W takich przypadkach inspektor powinien przekierować żądanie do administratora danych (klienta) w celu uzyskania żądanych informacji. Jest to również zgodne z wytycznymi organów ścigania różnych krajów w zakresie pozyskiwania danych należących do klientów korporacyjnych i biznesowych, przechowywanych u dostawcy usług chmurowych.

12. Art. 54 ust. 2 - Zakres uprawnień kontrolującego w przypadku realizacji prawa kontrolowanego do ochrony prawnej

Propozycja poprawki:

2. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, kontrolujący może zapoznać się ~~pobieżnie~~ z materiałem, dokumentem lub innymi danymi, w sposób pozwalający wyłącznie na ustalenie ich autora, adresata, tytułu i przedmiotu oraz daty ich sporządzenia. Kontrolujący jest uprawniony do żądania od kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej dodatkowych ustnych wyjaśnień w przedmiocie złożonego oświadczenia oraz do przygotowania wersji materiału, dokumentu lub innych danych niezawierającej informacji objętych ochroną zgodnie z ust. 1, jeżeli jest to możliwe.

Uzasadnienie:

W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 54 ust. 1, kontrolujący ma aktualnie uprawnienie do „pobieżnego” zapoznania się danymi, w sposób pozwalający na ustalenie ich autora, adresata, tytułu i przedmiotu oraz daty ich sporządzenia. Zwrot „pobieżnie” jest niedookreślony, a projekt powinien przewidywać bardziej jednoznaczną gwarancję dla kontrolowanych.

13. Art. 54 ust 4 - Rozkład ciężaru dowodu

Propozycja poprawki:

W art. 54 skreśla się ust. 4

Uzasadnienie:

Przepis art. 54 ust. 4 kategorycznie przerzuca na kontrolowanego ciężar dowodu, mimo że sam projekt w art. 54 ust. 1–3 oraz 5–6 przewiduje już pełny mechanizm ochronny – oświadczenie kontrolowanego, możliwość żądania wyjaśnień i danych niezawierającej informacji objętych ochroną oraz ostateczne rozstrzygnięcie tej kwestii przez SOKiK. W takim

modelu kontrolowany powinien współdziałać i uzasadnić swoje zastrzeżenie, ale nie ma potrzeby dodatkowo przesądzać ustawowo, że to na nim spoczywa ogólny ciężar dowodu.

Z orzecznictwa TSUE wynika, że prawo do obrony musi być respektowane już na etapie czynności kontrolnych i dochodzeniowych. W szczególności Trybunał stwierdził, że organ może żądać informacji niezbędnych dla dochodzenia, ale nie może podważać prawa do obrony przez wymuszanie odpowiedzi oznaczających przyznanie naruszenia, które sam powinien udowodnić (wyrok TSUE z 19 października 1989 r., Orkem, 374/87, pkt 34). Ponadto wskazał, że ochrona przed arbitralną lub nieproporcjonalną ingerencją władz publicznych w sferę działalności przedsiębiorcy jest zasadą ogólną prawa Unii (wyrok TSUE z 22 października 2022 r., Roquette Frères, C-94/00, pkt 27 i przytoczone tam orzecznictwo). Wreszcie, Trybunał zaakcentował konieczność pełnej następczej kontroli sądowej, odnośnie do prawa i faktów, przy środkach ingerujących w sytuację przedsiębiorcy. Na tym tle właściwy jest model, w którym kontrolowany przedstawia informacje pozwalające zidentyfikować charakter danych, natomiast ocena konieczność przełamania tej ochrony należy do organu – a ostatecznie do sądu (wyrok TSUE z 18 czerwca 2015 r., Deutsche Bahn i in./Komisja, C-583/13 P, pkt 34).

W efekcie przepis ten, w obecnym brzmieniu, może być odczytywany szerzej niż wynika to ze standardu unijnego – jako odwrócenie ogólnego ciężaru dowodu na niekorzyść kontrolowanego, pomimo tego, że przepisy projektu i tak nakładają na niego obowiązek współdziałania, a o sporze co do objęcia konkretnych danych ochroną rozstrzyga sąd.

14. Art. 57 ust. 4 - Powody skrócenia terminu usunięcia nieprawidłowości wskazanych w zaleceniach pokontrolnych

Propozycja poprawki:

4. W zaleceniach pokontrolnych Komisja może określić inne terminy usunięcia nieprawidłowości i powiadomienia Komisji. Termin określony w wezwaniu może być krótszy niż 30 dni jedynie w przypadku, gdy podmiot kontrolowany, do którego odnosi się wezwanie, wyraził na to zgodę lub gdy naruszenia wskazane w zaleceniach pokontrolnych powtarzały się w przeszłości były stwierdzone w toku poprzednich kontroli.

Uzasadnienie:

Odniesienie do naruszeń, które „powtarzały się w przeszłości”, uzasadniające skrócenie terminu usunięcia nieprawidłowości wskazanych w zaleceniach pokontrolnych, jest zbyt szerokie i nie przesądza czy chodzi wyłącznie o naruszenia uprzednio formalnie stwierdzone przez Komisję, czy także inne informacje o wcześniejszych naruszeniach, niezwiązane z wynikami kontroli. Ponieważ art. 57 ust. 4 przewiduje wyjątek od zasady co najmniej 30-

dniowego terminu, przesłanka jego zastosowania powinna być sformułowana precyzyjnie i wąsko.

15. Art. 57 ust. 5 - Obowiązek wszczęcia postępowania niezależnie od powodów nieusunięcia nieprawidłowości lub niepowiadomienia Komisji w terminie

Propozycja poprawki:

Art. 57 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

5. Jeżeli po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, podmiot kontrolowany nie usunie wskazanych nieprawidłowości lub nie powiadomi Komisji o realizacji zaleceń pokontrolnych, Komisja wszczyna może wszczęć postępowanie, o którym mowa w rozdziale 4 ustawy, z urzędu.

Uzasadnienie:

Obecne brzmienie art. 57 ust. 5 nadmiernie zrównuje dwie różne sytuacje – nieusunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz samo niepowiadomienie Komisji o realizacji zaleceń pokontrolnych. Taki automatyzm jest zbyt daleko idący, ponieważ nawet incydentalne lub krótkotrwałe uchybienie terminowi może prowadzić do wszczęcia postępowania mimo faktycznego wykonania zaleceń. Proponowana zmiana pozwala Komisji elastycznie reagować na samo uchybienie.

16. Art. 59 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz art. 60 ust. 5 - Automatyzm wszczęcia postępowania po rozpatrzeniu skargi

Propozycja poprawki:

1) w art. 59 w ust. 1 skreśla się lit. b;

2) art. 60 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Rozpatrując skargę, w przypadku stwierdzenia możliwości naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689 lub ustawy, Komisja ~~wszczyna~~ może wszczęć z urzędu postępowanie.”.

Uzasadnienie:

Obecne brzmienie art. 59 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz art. 60 ust. 5 wprowadza automatyzm wszczęcia postępowania w razie stwierdzenia możliwości naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689 lub ustawy. Takie rozwiązanie nie pozostawia Komisji przestrzeni do oceny wagi sprawy, wiarygodności skargi ani potrzeby doboru adekwatnych środków.

Rozwiązanie to jest ponadto dalej idące niż wymaga tego art. 85 AI Act, zgodnie z którym skargi mają być uwzględniane na potrzeby działań z zakresu nadzoru rynku i rozpatrywane zgodnie z procedurami przyjętymi przez właściwy organ. Przepis ten nie nakłada obowiązku wszczęcia formalnego postępowania w każdym przypadku. Proponowana zmiana lepiej odpowiada unijnemu modelowi i pozwala Komisji zachować niezbędną elastyczność działania – unikając zarazem gold-platingu.

17. Art. 62 ust. 3 i 4 (Charakter i skutki ostrzeżenia)

Propozycja poprawki:

W art. 62 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Strona w terminie 14 30 dni od dnia otrzymania ostrzeżenia przedstawia Komisji informację z jego wykonania.

4. W przypadku, gdy strona nie wykona ostrzeżenia, Komisja może:

1) ~~nakazać stronie, w drodze postanowienia, zablokowanie lub uniemożliwienie uzyskania dostępu przez użytkowników końcowych do systemu lub do jego elementów będących przedmiotem ostrzeżenia, lub wycofanie z rynku lub z użytku systemu w całości albo w części, lub wycofanie elementu, którego dotyczy ostrzeżenie~~ uwzględnić tę okoliczność przy wydaniu decyzji, o której mowa w art. 63 ust. 1 albo art. 64 ust. 2;

2) ~~nakazać stronie, w drodze postanowienia, spełnienie obowiązku informacyjnego wobec użytkowników końcowych, kontrahentów, pracowników lub innych osób stosujących system, lub osób, na które system oddziałuje, oddziaływał lub może oddziaływać;~~

32) poinformować krajowe organy lub podmioty określone w wykazie, o którym mowa w art. 77 ust. 2 rozporządzenia 2024/1689, Komisję Europejską, Europejską Radę do spraw Sztucznej Inteligencji, Panel Naukowy, a także właściwe organy państw członkowskich Unii Europejskiej;

43) umieścić w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Komisji informację o niezastosowaniu się przez stronę do ostrzeżenia.”.

Uzasadnienie:

Przepis art. 62 nadaje ostrzeżeniu charakter środka formalnego, ale jego niewykonanie nie powinno samo przez się prowadzić do nakładania daleko idących środków w drodze postanowienia. Ponieważ ostrzeżenie jest wydawane już w toku wszczętego postępowania, właściwym następstwem jego niewykonania powinno być uwzględnienie tej okoliczności przy rozstrzyganiu sprawy w końcowej decyzji. Takie rozwiązanie lepiej odpowiada modelowi przyjętemu w AI Act, w którym środki restrykcyjne są powiązane z formalnym stwierdzeniem

member of

BUSINESS@OECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

niezgodności lub ryzyka oraz z uprzednim wezwaniem do podjęcia działań naprawczych w wyznaczonym terminie. Termin 14 dni na wykonanie ostrzeżenia jest zarazem zbyt krótki jako sztywny termin ustawowy, zwłaszcza że w art. 57 projekt przewiduje zasadniczo 30 dni na wykonanie zaleceń pokontrolnych, a sytuacje wymagające natychmiastowej reakcji są objęte odrębną regulacją art. 64.

18. Art. 67 ust. 1 - Ochrona tajemnic prawnie chronionych w kontekście publikacji decyzji w BIP

Propozycja poprawki:

W art. 67 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

1a. Przed udostępnieniem decyzji Komisja może, w razie potrzeby, zwrócić się do podmiotu, który przekazał dane zawierające tajemnice prawnie chronione, w tym tajemnice przedsiębiorstwa, o zajęcie stanowiska w zakresie danych podlegających usunięciu.

Uzasadnienie:

Przepis wymaga usunięcia przez Komisję danych zawierających tajemnice prawnie chronione, w tym tajemnice przedsiębiorstwa, przed publikacją w BIP decyzji wydawanych na podstawie rozporządzenia 2024/1689 i ustawy. W tym kontekście samodzielne badanie przez Komisję zakresu tajemnic ustawowo chronionych, bez konsultacji z podmiotami, które je zastrzegły, rodzi ryzyko błędu lub przeoczenia – a w konsekwencji incydentalnego opublikowania danych, które bezpośrednio lub pośrednio będą wskazywać na tajemnice prawnie chronione, w tym szczególnie tajemnicę przedsiębiorstwa. Aby uniknąć tego ryzyka, a także w celu zachowania spójności z art. 78 AI Act, Komisja powinna móc konsultować się z dysponentem tajemnicy przed zarządzeniem publikacji.

19. Art. 103 ust. 1 - Zwiększenie maksymalnego poziomu redukcji administracyjnej kary pieniężnej

Uwaga:

Postulujemy zmianę brzmienia art. 103 ust. 1 poprzez zwiększenie górnego progu możliwej obniżki kary oraz dodanie możliwości pełnego odstąpienia od kary.

Proponowane brzmienie:

1. Komisja może zmniejszyć wysokość administracyjnej kary pieniężnej, nie mniej niż o 10% i nie więcej niż o 90%, jeżeli ukarany podmiot wykonał w terminie 3 miesięcy od dnia

member of

BUSINESS@OECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

doręczenia decyzji w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej działania wskazane w ostrzeżeniu, o którym mowa w art. 62 ust. 1, a naruszenie nie doprowadziło do śmierci lub poważnego uszczerbku na zdrowiu.

Uzasadnienie:

Zgodnie z obecnym brzmieniem projektu, Komisja może zmniejszyć karę maksymalnie o 50%. Oznacza to, że nawet w przypadku ścisłej współpracy podmiotu z organem nadzoru oraz pełnego i terminowego wykonania działań naprawczych wskazanych w ostrzeżeniu (np. przebudowy modelu AI lub zablokowania dostępu do wadliwego systemu zgodnie z art. 62 ust. 1), przedsiębiorca i tak musi ponieść niezwykle dotkliwą karę finansową. Wydaje się, że zmiana ta (w stosunku do poprzedniej wersji projektu) ma cel ściśle fiskalny, marginalizując motywacyjną i naprawczą funkcję przepisu. Należy podkreślić, że bezpieczeństwo użytkowników oraz przywrócenie stanu zgodnego z prawem jest w pełni zabezpieczone samą procedurą ostrzegawczą i naprawczą z art. 62 ust. 1. Limit redukcji sankcji na poziomie maksymalnie jej 50% może stanowić ograniczoną zachętę ekonomiczną do natychmiastowej alokacji znacznych zasobów technologicznych i ludzkich w celu pilnego usunięcia naruszenia. Możliwość uniknięcia kary w zupełności lub obniżenia jej o 90% zadziałałaby nieporównywalnie skuteczniej jako bodziec do natychmiastowej reakcji. Co więcej, ryzyko nakładania wielomilionowych kar na dostawców i stosujących, pomimo ich pełnej transparentności, współpracy z regulatorem i błyskawicznego podjęcia działań naprawczych, może wywołać tzw. efekt mrozący (*chilling effect*) w świecie technologii. Będzie to zniechęcać firmy do wdrażania nowych rozwiązań i tym samym hamować rozwój innowacji na polskim rynku.

Mając to na uwadze, stoimy na stanowisku, że zwiększenie widełek redukcji kary do 90% lub umożliwienie całkowitego od niej odstąpienia (przy wskazanym w ustawie założeniu braku wystąpienia śmierci lub poważnego uszczerbku na zdrowiu) zagwarantuje realizację celu naprawczego ustawy. Równocześnie ukształtuje to partnerskie relacje między regulatorem a rynkiem i sprawi, że przedsiębiorcy nie będą mieli obaw przed inwestowaniem w rozwój i skalowanie nowoczesnych technologii opartych na sztucznej inteligencji.

20. Art. 111 w zakresie zmiany art. 479^{88h} § 1 k.p.c. - Termin do wniesienia zażalenia na postanowienia Komisji

Propozycja poprawki:

Art. 111, art. 479^{88h} § 1 otrzymuje brzmienie:

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

*§ 1. Zażalenie na postanowienie Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji wnosi się do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie ~~tygodnia~~ **tygodnia** miesiąca od dnia doręczenia tego postanowienia.*

Uzasadnienie:

Projektowany art. 479^{88h} § 1 k.p.c. nie będzie w praktyce dotyczył wszystkich postanowień Komisji, niemniej (na podstawie art. 66 ust. 1 i 5 projektu) będzie miał zastosowanie do postanowień wydawanych na podstawie art. 62 ust. 1 oraz art. 62 ust. 4 pkt 1 i 2. Chodzi więc nie tylko o ostrzeżenie, ale także o postanowienia nakazujące zablokowanie dostępu do systemu, wycofanie systemu z rynku lub z użytku oraz spełnienie obowiązków informacyjnych. Są to rozstrzygnięcia mogące wywoływać istotne skutki prawne, gospodarcze i techniczne dla przedsiębiorcy.

W takiej sytuacji tygodniowy termin do wniesienia zażalenia jest zbyt krótki. Przygotowanie środka zaskarżenia będzie zwykle wymagało nie tylko analizy prawnej, ale także ustaleń faktycznych i technicznych dotyczących systemu AI, jego architektury, sposobu działania oraz skutków wykonania postanowienia. Jeżeli ustawodawca utrzymuje jeden wspólny termin dla wszystkich zaskarżalnych postanowień Komisji, powinien on być dostosowany do najbardziej dolegliwych z nich, a nie do postanowienia o charakterze najmniej ingerującym. Proponowana zmiana ma charakter gwarancyjny i zapewnia rzeczywiste skorzystanie z prawa do sądu.

KL/289/75/ET/2026

member of

BUSINESS at OECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy